СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXV. Ч. 37. Джерзи Сіти, Н. Дж., вторoк, 15. лютого, 1927. VOL. XXXV. No. 37. Jersey City, N. J., Tuesday, February 15. 1927. THREE CENTS

ФАРМЕРСЬКИЙ ЗАКОН СТАВ ПРЕДМЕТОМ ПОЛІТИЧНОЇ ІНТРИГИ

РЕПУБЛИКАНЦІ ЗАКИДАЮТЬ ДЕМОКРАТАМ ЗЛОВЖИВАННЄ ЙОГО ДЛЯ ВИБОРЧИХ ЦІЛИЙ.

ВАШИНГТОН, 12. лютого. — Ухвалений сенатом проєкт допомоги фармерам уже викликує незвичайно оригінальну протиакцію зі сторони републиканської адміністрації, якій він не на руку. Провідники републиканської партії виступають з публичним обжалованнем проти демократів, що сі буцімто лишень ца те перепирають фармерський закон, щоби в сей спосіб заставити президента Кулиджа завітувати його та в сей спосіб зробити себе непопулярним серед фармерів.

На доказ свого твердження републиканці показують на факт, що богато демократів, які ще в 1926. році противилися фармерському законови, нині греміяльно стоять за ним. Демократи пятнують заяву републиканців як політичний маневр.

Сі обжалования і протиобжалования свідчать про те, що слідуюча президіяльна виборча кампанія буде дуже горяча.

СІЧОВИЙ ЗЇЗД В НЮ ЙОРКУ.

НЮ ЙОРК, 13. лютого. — В льокали місцевих Січий відбувся вчора зїзд відпоручників Січий, на котрий прибули представники з Филаделфії, Клівленда, Дітройту й других місцевостий.

На зїзді виголошено кілька рефератів про Січову ідею, про причини занепаду Січий, та вислухано звітів з поодиноких місцевостий. Усі референти та звіти констатували, що головною причиною занепаду Січий була самовладна політика централі та заведеннє нею в організацію монархізму проти статутів і ухвал зїздів.

Збори постановили задержати далі імя Січової Організації в Злучених Державах, яку по думці зборів відобрано їм безправно. Збори припоручили Реорганізаційному Комітетови Січової Організації в Злучених Державах перебрати на себе реорганізаційну роботу та стати дійсною централею на случай, як теперішний уряд не уступить, а новий, законно вибраний, не стане назад на дорогу статутової діяльности Січий.

До Реорганізаційного Комітету вибрано: Михайла Титанича з Филаделфії як голову, Володимира Кедровського яко заступника голови, панну Возняк яко заступницю, Дмитра Галичина яко секретаря рекордового, Евгена Ляховича як секретаря фінансового, Михайла Воробця яко касієра, М. Михальчука з Дітройт, М. Левицького з Клівленда і Івана Гриника яко контрольорів; Б. Близнака яко менаджера Січових Вістий.

ЦЕРКВИ РАЗОМ ВИСТУПАЮТЬ ЗА СТРАЙКОМ НА ЗЕЛІЗНИЦІ. — КАТОЛИЦЬКІ СВЯЩЕНИКИ, ПРОТЕСТАНТСЬКІ ПРІЧЕРИ Й ЖИДІВСЬКІ РАБИНИ РАЗОМ.

ВАШИНГТОН, 13. лютого. — Так званий дослідний департамент Федеральної Ради Церков, що лучить усі протестантські церкви, так звана Католицька Конференція Добродійности та Жидівська Комісія Суспільної Справедливости видали разом спільну заяву про свої розсліди над страйком машиністів і пічкурів зелізниці Вестерн Меріленд, що треває ще від осени 1925. року. Заява каже, що вину за сей страйк поносить зелізниця, в котрій найбільше шерів має Джан Д. Ракефелер Молодший, якого звіт називає ворогом політики уступств супроти робітників.

ФРАНЦУЗИ ПОЗИВАЮТЬ КАТОЛИЦЬКОГО ЕПИСКОПА В СУД.

ПРОВІДЕНС, Ровд Айленд, 12. лютого. — Межи римокатолицьким епископом Вилнемом Гикі, що стоїть на чолі провіденської дієцезії, а французькими католиками в сій околиці від довшого вже часу треває завзята боротьба, яка отсе дійшла до американських державних судів.

Французькі католики з громад Вунсакета, Менвила, Сентрел Фолз та Потакета від давна вже протестували проти того, що епископ Гикі вживав фондів, зложених вірними на будову висших католицьких шкіл у других громадах. Французів обурювало се тому, бо в сей спосіб гроші, зібрані серед Французів, зуживано серед католиків других національностий.

Коли обурені на поступованнє епископа Французи вибрали собі в 1923. році адвоката Деньольта на свого оборонця, епископ став натискати на адвоката, щоби він покинув оборону громад. Коли адвокат відмовився покинути своїх клієнтів, йому загрозили екскомунікою. Адвокат загрози не встрашився, але вніс позов до Риму, а коли Рим признав право за епископом, адвокат пізвав справу в американський суд. Невдоволені французькі католики внесли відразу проти епископа десять позвів.

ЕДИСОН НАРІКАЄ НА МАСУ ЖЕЛАНЬ.

ВЕСТ ОРЕНДЖ, Ню Джерзі, 13. лютого. — Томас Едисон, найбільший американський винахідник, каже, що він дістав стільки поздоровлень з приводу своїх 80-их уродин, що йому „голова пухне" (з гордости).

Лишень один бувший сенатор Діпю, якому тепер уже 93 роки, критикує Едисона з нагоди його уродин за те, що Едисон недавно публично признався до безвірства.

Межи привітами для Едисона була телеграфічна чолобитня від італійського диктатора Мусолінія.

ДОРОГІ МАНДРІВКИ РАДЯНСЬКИХ ФАХОВЦІВ.

У СРСР істнує, як відомо, сувора пресова цензура; не тільки щодо внутрішніх подій, але й чужинних. Навіть багато журналів і часописів не має вступу до радянських редакцій. Щоби не зміняти законів, а влекшити журналістам орієнтацію в чужинних подіях, радянський уряд дає їм часті стипендії на виїзд на чужину, де вони можуть зібрати фаховий матеріял. Можна уявити собі, яку ролю грає тут протекція! Десятки людей їдуть на чужину для приємности. Радянська преса вже сама починає жалуватись на ці доброрідні подорожі, призначені для її добра. За останніх 8 місяців уряд видав 80,000 золотих рублів на такі мандрівки „фаховців". А одночасно — як повідомляє центральний орган російських промислових союзів „Труд" — продукція праці в державних підприємствах сильно впала.

ТРИ ДОКАЗИ З НЕЯСНОЇ ХРОНІКИ.

На доказ, що амуниція, вибухові матеріяли та всякі инші воєнні причандали не завсіди мусять находитися в українських хатах, у Руді Тишовській, кольбушівського повіту, вибухла піч, повна гранатів, у лісничого Щпрінга. — На доказ, що ніхто не в силі збагнути, на якій підставі власники домів означують висоту комірного для своїх льокаторів, буцімто передвоєнного, засудили у Львові якогось сімдесятьлітнього старця на 3 місяці вязниці за те, що він при розправі як свідок подав неправдиву цифру ціни одного помешкання перед війною. — На доказ, що деяких типів треба би лічити як недужих, а не пускати на волю, львівський крамничник Вольф Бах повторив свої неприродні залицяння до малолітніх, за що раз уже ставав перед судом, де „викрутився сінном".

КІНО НА СЛУЖБІ ЛЬВІВСЬКОГО СУДУ...

У т. зв. Бриґідках у Львові сидить Гуцул з Коломиї Савчук, якого підозрівають у симуляції божевілля. Зовсім так само як Атенці свого бувшого диктатора Пангальоса. Савчук робить такі рухи, немов би грав на скрипках. Пангальос, який ще недавно грав у першу скрипку в Греції, міг би робити те саме. Коротко: судово-лікарська комісія станула перед Савчуком з кіновим апаратом і зняла його, щоби перевірити, чи він прикидається.

НОВІ ГОВОРЯЧІ ФІЛЬМИ.

НЮ ЙОРК, 11. лютого. — Радіова Корпорація Америки, Генеральна Електрична Ко. та Вестингхавз Електрик енд Мануфекчеринг Ко. показували тут перед збором приватних людий новий винахід, який видає голос рівночасно з образками. Ті, що бачили сю демонстрацію, кажуть, що винахід сей поробив удосконалення в попередних.

КАРА ЗА КОЛЯДУ.

У Рячизові, повіту Рудки, ще два роки тому парубки Федь Фарота, Іван Кузів і Ілько Щептяк колядували по хатах, збираючи на церкву. Такий звичай неподобався поліційному пшодовникові з Горожанки Великої і він відобрав хлопцям зібрані гроші і заборонив колядувати далі. Одночасно староство засудило двох перших на кару по 20 зол., а третього на 10 зол. Вони внесли рекурс до воєвідства, але це нічого не помогло. Тепер прийшов звідти приказ, щоби з них стягнути 50 зол. Цікаво знати, нащо треба буде мати в селі концесію ще за рік? Може навіть заборонять без концесії співати на похоронах. Усе можливе!

НИЩЕННЯ ЦЕРКОВ.

На засіданні варшавського сойму дня 26. листопада м. р. директор департаменту віроісповідань Окуліч заявив, що на области люблинського воєвідства було 399 церков, з чого нині отворених є тільки 51. Иншими словами, польська влада знищила 348 українських православних церков на терені одного тільки воєвідства! В деяких місцевостях православні священики примушені відправляти богослуження під голим небом та й цего забороняє польська поліція та адміністрація.

КОМАСАЦІЯ ШКІЛ.

Недавно появився урядовий польський комунікат — оголошений ПАТ-ом — про окончений вислід т. зв. комасації шкіл, себто злуки таких поблизких шкіл низшого типу, які не мають більшої фреквенції як 40 учнів. А шкіл таких було в нинішній Польщі 3.500, майже всі у східних воєвідствах, найбільше у Східній Галичині. Після комасації, переведеної на основі розпорядку з 17. лютого 1922 р., тих мало фреквентованих шкіл остало звиш дві сотки, з того у Східній Галичині 78, а на Полиссю 60. Все це, очевидно, польські школи, які вийнято зпід комасації на прохання польських патріотичних організацій. — Запитаймо, яку ціль має отся славна комасація шкіл? Відповідь ясна: таку саму, як усі инші польські інновації у шкільних справах, головно, коли йде про школи на „кресах". Річ у тім, що всі ті слабо фреквентовані школи були польськими, штучно утвореними і на силу вдержуваними школами, нераз для кількох польських родин, що опинилися серед українського моря. Щож лекшого, як злучити таку штучну польську школу з поблизькою, або й місцевою сильно фреквентованою українською і під претекстом т. зв. комасації зутраквізувати останню, тобто українську?! Так і зроблено, а тих кількадесять нескомасованих польських шкіл, які ще істнують, залишено в таких місцевостях, де зайшлий польський елемент іще не так сильно закорінився, щоби могти протиставитися отверто подавляючій українській більшости. Та згодом прийде час також і на них.

НАСЛІДКИ ПОЛЬСЬКОЇ ГОСПОДАРКИ.

Вісім літ польської господарки так знищило більші міста у сучасній Польщі, що аж сама польська преса вдаряє на тревогу з приводу того страшного занепаду. За краківською „Новою Реформою" подаємо в скороченні ось які характеристики теперішного стану поодиноких більших міст: У Варшаві управа міста обмежується до консервування уряджень, які перейнято у спадщині, але і ця консервація залишає богато до бажання. — Львів, помимо східних торгів та всяких инших зусиль вдержати ще, по над водою — паде швидко і наглядно. Зубожіння та занепад того гарного міста мусить вдарити у вічі кожного, хто лише знав його життєву силу в недавньому та віддає його тепер. — Друге таке місто Вильно. Воно ледви веґетує. В часі нової польської ери не положено тут каменя на камени. Зате допущено, що богато цінних будівель порозпадалось. Місто неймовірно брудне, зі здевастованими домами, з нужденим освітленням навіть у центрі, робить поражаюче прикре вражіння запущення і занепаду. — Лише оден Познань держиться ще і то зі щораз то важчим трудом, намагаючися вдержатись на тому становищі, на якому залишила його німецька міська господарка... Як бачимо з цієї короткої характеристики, Польща з трудом вдержує, чи так поволі розтрачує не тільки все те, що залишив їй у спадщині культурний захід — місто Познань — але навіть це, що оставив їй по собі „варварський" схід — міста: Варшава і Вильно. Ще кілька літ такої господарки, а в дикі поля перемінить ся ціла Польща та з нею ті українські землі, які „щасливою" випадковостю опинилися по цей бік рижської лінії.

ПЕРЕМОГА АЛЬКОГОЛЮ.

Польща не тільки йде за Норвеґією, яка заявилась за повними правами горожанства для спіритуалій, але її перевищить: новий закон про право продажі алькоголю дозволяє на відчинювання одної корчми, або шинку на 1,500 мешканців. До цього часу норма була 2.500 мешканців.

НОВИЙ ПРЕДМЕТ НАУКИ.

Урядовий комісаріят Варшави організує оригінальну товариську забаву „тиждень науки ходження вулицями". Що це таке? Варшава стала таким великим містом що на деяких вулицях авта загрожують життю прохожим. Отже на цих небезпечних місцях поліційні інструктори будуть на протязі тижня вчити публику, як переходити з одного боку вулиці на другий. Після тижня ті, що не вмітимуть ходити, будуть платити кару. Що зроблять ті, які за цей час лежатимуть у ліжку або не матимуть діла на головних вулицях? Мабуть візьмуть собі інструкторів до хати, щоби переробити занедбану лекцію ходження.

НА УКРАЇНІ ЗАКЛАДАЮТЬ РІЛЬНИЧУ АКАДЕМІЮ

МОСКВА, 13. лютого. — Комісаріят Освіти на Україні дійшов до порозуміння з д-ром Кунцом, який репрезентує американський політехнічний університет в Каліфорнії, в справі введення в життя сільсько-господарської школи. Школа та буде побудована на американський зразок і буде вчити всіх родів рільничого господарства після найновійших метод. Українці ходить о те, щоби завести на Україні „індустріялізацію" сільського господарства, як це практикується в Америці. Тому будуть вчити в тій школі і те, як засушувати овочі, робити консерви і т. п.

Український уряд відступив для цеї ціли великий монастир над Дніпром і 7,000 акрів найкрасшого чорнозему. Школу відчинять 1. жовтня сего року. На разі приймуть тільки 100 учеників. Кождого року буде школа побільшатися о дальших сто, доки число не дійде до 500 учеників. Ученики будуть працювати кождого дня по 4 години в поли, або на господарстві, а 4 години в школі. Школа буде покривати видатки і ціле удержаннє зі своїх власних прибутків, добутих з приділеної їй землі. Кождого року будуть розїзджатися по селах і вчити селян нових метод управи землею.

Др. Кунц одержав вже фонди на початкові видатки, получені з розбудовою школи і приміщенням для учеників. Рівнож дістав гроші на машини.

Наука в школі буде тревати 4 роки.

ФРАНЦІЯ В ОПОЗИЦІЇ ДО ПРЕДЛОЖЕННЯ ПРЕЗИДЕНТА КУЛИДЖА В СПРАВІ РОЗОРУЖЕННЯ.

ПАРИЖ, 13. лютого. — По трох днях розваги французький уряд таки не погодиться на пропозицію през. Кулиджа в справі розоруження на мори. Загально тут думають, що з цеї пропозиції нічого не вийде, хиба Америка схоче заключити договір тільки з Англією і Японією, бо ті обі держави принципіяльно не відкидають пропозиції президента.

Найбільше захоплена предложенєм Кулиджа Німеччина. Так кажуть в Парижи. А це тому, що Німеччина й так не має нічого до страчення та що вона на ділі розоружена. Тому бажала би бачити розоруженими і всі другі держави.

В Лідзі Націй справа розоруження не може взяти иншого обороту, як той, який припадає Франції до вподоби, бо вона контролює Лігу через свій власний вплив і через своїх союзників.

ДОБРОДІЙНІСТЬ УПАДАЄ.

ПАРИЖ, 13. лютого. — До світової війни було в Парижи кождого року дуже богато легатів на допомогу сиротам і бідноті. Звичайно записувано на філянтропійні ціли яких 16,000,-000 франків річно. Тепер жертвенність дуже впала і богато добродійних інституцій позбавлені підпори. Правительство мусить давати поміч і дає.

ВІДБУДЕ ПОДОРОЖ, ДОВГУ НА 30,000 МИЛЬ.

РИМ, 13. лютого. — Італійський летун Франціско де Пінедо відлетів з острова Сардинії на своїм аероплянї, щоби відбути далеку подорож, яка поведе його через Полудневу Америку, Сен Франціско, Шикаґо і Ню Йорк і назад через Азорські острови і Ґібральтар до Італії.

Подорож, згл. час відлету, держали в тайні, бо Пінедо дуже забобонний і вірить, що коли якій справі робиться передвчасний розголос, то вона не вдасться. Його попередну подорож Рим-Австралія-Токіо і Рим рівнож держали в тайні, бо широкий загал довідався про ню доперва тоді, коли Пінедо доїзджав вже до Індій.

ВИНАХІД НА ЗНИЩЕННЯ СТРІЛЕЦЬКИХ РОВІВ.

ПАРИЖ, 13. лютого. — Інжинер французької армії винайшов новий спосіб нищення кільчастих дротів і забудовань, якими укріплюють стрілецькі рови. Новий апарат має дуже штучну машинерію, яка викидає великі маси динаміту точно в означений день і в означену годину і запалює всьо, що підпаде в круг її ділання. Машину держать в великій тайні.

КЛОПІТ ЗІ ЗМОДЕРНІЗОВАНИМ МОЛИТВЕННИКОМ.

ЛОНДОН, 13. лютого. — В Лондоні в Сент Етельбургській англіканській церкві вірні почали виходити з церкви, коли священик почав правити після ново зредаґованого молитвенника, принятого на послідній зїзді епископів. Вірні домагаються, щоби новий молитвенник був затверджений перше парляментом і церковною радою.

ВВАЖАЮТЬ ЗА ЧУДАКА.

ПРАГА, 13. лютого. — Франца Ледерера засудив чеський суд на тюрму за те, що не ставився до військових вправ, бо на його думку, він як пацифіст, не повинен мати нічого з оружем. Ледерер це воєнний герой, який одержав в війні всі можливі відзначення за хоробрість. Всьо своє майно, яке виносило 20,000 чеських корон роздав бідним. Свій джаб віддав другому, а підчас зими положив свій плащ на вулиці для тих, що його потребують. Лікарі бадали його, але узнали, що він здоровий на умі; другі беруть його за чудака.

ТЕПЕР ПРИЙМАЄТЬСЯ ЧЛЕНІВ БЕЗ ВСТУПНОГО

„SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:		ПЕРЕДПЛАТА	
Three cents a copy.		Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сіті і Загравицею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За кожду зміну адреси платиться 10 центів

За оголошення редакція не відповідає

Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ПЕРЕЖИТКИ РАБСТВА

Як показує слідство, зроблене федеральним урядом і судами, в південних стейтах Злучених Держав ще не перевелося рабство Муринів. В 66 літ після видання славної проклямації президента Лінкольна про звільнення з рабства всіх Муринів, в самий передодень уродин Великого Визволителя розійшлася вістка, що рабство ще далі процвитає.

Очевидно, прибрало воно вже нові форми, бо існує тепер закон проти рабства, і його треба було обходити. В часи перед Горожанською Війною можна було Муринів продавати на публичнім ринку як худобу. Нині сього публично робити не можна, але робиться все під покривалом, при помочи ріжних правних штучок і безправних насильств.

Роблять се звичайно в сей спосіб, що в ночи банда білих купців нібито арештує Мурина за незаплачений довг. Жертві дають до вибору: або заплати стільки-а-стільки викупу, або йди до тюрми та „відроби довг" своєю службою для своїх вірителів. Мурин, природно, платити не хоче. Зрештою, якби й хотів, то не має чим. Тоді його ловлять, вяжуть та перевозять з одного стейту в другий, де його заставляють працювати на плянтації або на фармі.

Люди, що арештують Мурина, вдають зі себе урядників держави. Ними вони природно не є. Вони є справдішною бандою опричників, які займаються торговлею живого товару. Се свого рода бутлеґери, тільки що тут товаром є живий чоловік. Люди сі зорганізовані в підприємство та роблять своє діло для доходу. Кажуть, що роблять великі зиски та що для охорони перед переслідуванням судів і урядників платили гарні хабарі.

Таке новомодне рабство роскривають нині державні уряди в південних стейтах. Дуже можливо, що розкриття покладуть конець скандальним умовам. Та певно не відкриють вони всего лиха, і певно не запобіжуть вони другим подібним випадкам. Того рода події будуть далі случатися, поки південні Мурини не просвітяться на стільки, що самі зможуть узяти в свої руки оборону своїх прав. Визволення Муринів з рабства було без сумніву великою подією, але південному рабству воно кінця не положило. Визволення Муринів було ділом із верха, із зовні, та й визволити воно могло лишень по верха. Справдішне визволенние може прийти лишень зі середини, себто тоді, коли людина назріє на стільки, що не захоче признавати над собою другого пана, кромі встановленого самим собою, та коли вона готова за сю засаду понести всякі жертви, щоби їх перевести в життя. Як сказали вже нераз добрі обсерватори життя, визволення може бути ділом самих поневолених.

„КЛЯНУСЬ В ТОМУ, ЧТО ДЄЛАЮ ЕТО ДЛЯ ТОГО, ЧТОБИ ПОЛОЖІТЬ УКРАЇНУ К НОГАМ ЄГО ВЕЛІЧЕСТВА".

Такими словами, як каже російський націоналіст В. Шульгін, клявся перед іконою не хто инчий як „ясновельможний гетьман України", царський ґенерал Павло Скоропадський. Російський націоналіст В. Шульгін, пишучи про се, жалує, що „єво велічеством" є тут цісар німецький, а не цар російський, але се жаль неоправданий, бо людина, яка свій рідний край може зложити до ніг одного величества, може так само побожно зложити його до стіп другого величества. Доказав сього зрештою й самий Скоропадський, коли проголосив Україну частиною російської імперії, та приніс Україну до ніг царського ґенерала Денікіна.

Не вартаби писати про те, що колись було, минуло й ніколи не вернеться. Не вартаби писати про те, що пише Шульгін про гетьмана, або гетьман про Шульгіна, якби не те, що такі писаннєчка стали нині щоденною писаниною російської преси поза границею. Та писати про се приходиться через те, що послідних пару місяців вся російська преса переповнена найріжнійшими виступами проти українства.

Починаючи від большевиків типу Ларіна, йдучи через всі відтінки соціялістів - революціонерів, соціялістів-демократів та взагалі демократів й до самих крайніх реакціонерів, всі вони одними й тимиж старими, заялозеними арґументами нападають на український національний рух. Лише ріжним сосом вони їх приправляють, відповідно до свойого смаку. Правда, не нова се боротьба, і герої її, на диво, не дивлячись на всю свою „ґеніяльність" в ріжних вигадках, наклепах на український рух взагалі та на окремих його діячів, не можуть придумати ні одного нового арґументу. В бій з українством вони виступають з старою своєю зброєю, уже нераз підбитою, заржавілою, потрощеною, а нової не можуть ні вигадати, ні здобути. Переживши національну революцію, переживши кріваву визвольну боротьбу, нарід український для дальшої своєї боротьби за свою державу здобув наймодернійшу зброю, а московські вороги його й досі палять по ньому з тих орудій, що вигадали вони вже давним давно.

Серед арґументів Московщини все ще покутують „арґументи" про близкість мови, „єдінство" історії, австрійська інтриґа, німецькі марки і т. д. Чогож варті всі ці арґументи, коли сучасний вік творить зовсім на иншому ґрунті право народів на свою суверенність, на свою незалежну державність. Рішаючим чинником у визвольній боротьбі народів є їх свідомість власних інтересів, відмінних від інтересів гнобителів.

Що з тої єдности мов, які походять з одної прамови? Хиба Еспанці почувають себе Італійцями, чи навпаки Італійці Еспанцями, коли їх мови так подібні? Російські імперіялісти підсовують часто історичну єдність, спираючись на тому факті, що київські князі з роду Руриковичів силою осіли на Московщині. А хіба Австрія перестала бути німецьким краєм та обернулася в Еспанців, бо ними правила та сама династія Габсбурґів? Або скажемо, хіба німецька Австрія не боролася проти Німеччини, зберігаючи свої суверенні права? І навпаки, що сталося з тими Словянами, які населяли сучасну Прусію, коли вони втратили почуття відмінности своїх інтересів від німецьких пришельців на їх землі? Ті Словяне не тільки втратили свою мову, свої звичаї але навіть перемінилися в носіїв німецьких ідей та борців за них, борців за велику Німеччину.

Та таких прикладів в історії не обберешся. Не в тому тут річ, про що все довбають Москалі. Ходить їм про „покореніє под нозі" російської держави всіх тих народів, що до революції були в московському ярмі. В цьому всі Москалі мають одну думку, одне прагнення, одну волю. На цьому фронті, „покоренія інородцев", вони тісно обєднуються між собою й хоч з ріжних позицій, на ріжних полях, але всі бють в одну ціль: „нєт, не било і не может бить" України. Там десь на Закарпатській Україні працює російська соціял-революціонерка Брешковська та її революційні внучата. Там на Волині, в Галичині, Лемківщині і т. д. працює „гаспадін" Серебряніков з своїми ріжними посіпаками та нашими хрунями. Десь на міжнародних соціялістичних зїздах російські соціялісти, на монархістичних монархісти зі Скоропадськими та Полтавцями. В ріжних промислових колах Камінки з „українськими" промисловцями. В демократичних та проґресивних колах Мілюкови з Пасманніками, з покійними Моркотунами, Моґилянськими і т. д.

А чи ми на всіх цих полях даємо Москвинам відповідну одсіч? Ось над чим треба призадуматися. Чи ми теж ведемо таку саму інтенсивну контр-акцію, як вони? Чи напружуємо ми свої сили, щоби паралізувати московську роботу?

Добре, що ми певні, що наш нарід остаточно таки вийде переможцем в тяжкій боротьбі та збудує велику, соборну, суверенну Україну, але всеж нам не все одно, як довго се буде тревати. Ми дійдемо скорше до цілі, як будемо все те, що утруднює ту боротьбу, всіма силами викорінювати. Як будемо виполювати всі ті терни, які утруднюють побідний хід українського народу до своєї держави. Як заощадимо кожду краплину крови в прийдешній кріваві визвольній боротьбі нашого народу, яка ощадити дасться.

Коли будемо всі пятнувати такі виступи, як отся присяга, яку, складав Скоропадський перед своїм „вибором" на гетьманство.

Чим меньше буде тих тернин, чим меньше буде на його шляху ріжних шпичаків, — тим лекше й скорше прийде визволення.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА"

УКРАЇНСЬКИЙ БУКВАР ДЛЯ АМЕРИКИ

Перша Книжечка, український повістково - образковий буквар. Видання для Злучених Держав Америки і для Канади. Зілюстрував проф. О. Куриляс. Накладом Видавництва „Нова Українська Школа і Ска" у Львові, вул. Бляхарська ч. 8/1. Головний склад на Америку: „Свобода", 83 Grand St., Jersey City, N. J.

Гарну прислугу зробило Видавництво „Нова Українська Школа" дітям українських еміґрантів у Злучених Державах Америки та в Канаді. Такого букваря ще в нас не було. Українські діти в старім краю мусять завидувати своїм товаришкам і товаришам в Америці. Правда, і вони мали гарний буквар Матвійчука, та тепер Львівська Шкільна Кураторія повикидала з нього всі українські патріотичні уступи, а повкладала уступи про Польщу. Щасливі українські діти в Америці та в Канаді, що вже з букваря, чи то з Першої Книжечки можуть набиратися свобідно любови до рідної країни, до рідного народа та до його минувшини.

Гарна ся Перша Книжечка. Зараз на початку портрет нашого Кобзаря в молодих літах. А потім образочок за образочком. Ось біжить зайчик, а діти показують пальчиками та кричать **о! о! о!** Школярик біг у школу упав і стовк собі коліно, а тепер плаче: **и, и, и, и!** Мати заколисує дитину: **а, а, а!** Корова на пасовиску мукає: **му, му, му!** А ось на 15-тій стороні **„оси"!** Чи не мусить дитина сміятися, як побачить на малюнку, як одна оса грає на басі, одна громадить скошену траву, а дві косять. А там уже везуть сіно. І так всі букви. Чим дальше, тим уступи довші, цілі оповіданнєчка. Ось на зразок таке оповіданнєчко: „Малий Йосип мешкає в Едмонтоні. Едмонтон — то місто в Канаді. Йосип ходить тут до школи. В Едмонтоні є українська школа. Малий Йосип знає також і англійську мову. Йосип ходить і до англійської школи. Дома говорить Йосип по українськи. Йосип є Українець". Таке саме оповіданнєчко про малого Евгена, що живе в Ню Йорку. Оповіданнє кінчиться: „Йому тут (в Ню Йорку) добре. Але Евген ніколи не забуває України. Він любить її цілим серцем".

А від 69 сторінки ідуть вже оповідання і віршики. Оповідання вчать дітей розваги і самостійности (опов. „Мурашки", „Грицева пригода"). Добре зробили впорядчики букваря, що дали досить прозового і віршового матеріялу з народніх уст. На прикінці гарненьке, цікаве оповіданнєчко дідуся про те, як він із біди мусів укинути рідну країну та переселитися до Нового Світа, як він преважко працював з дітьми. Дідусь кінчить своє оповіданнє так: „Ваші родичі не забувають за Україну. Українці, що живуть там за морем, то наші рідні і дорогі брати. Як їм зле, то ми їм охоче помагаємо і терпимо разом з ними. Не забувайте, дітоньки, що в нас є велика і гарна земля, Кохана Україна. Любіть Америку (Канаду), бо то наша друга батьківщина". — „Ми любимо Америку (Канаду), дідусю!" — закликали діти. — Але найдорожша нам понад все Україна".

На місці тут і сумовитий віршик О. Колесси „В світ за очі". Кінчиться книжечка віршиком: „Мала Українка" та молитвою „Боже великий, єдиний".

Гарна книжечка і напевно ввесь її наклад розійдеться до року; через рік треба буде видати нову „Першу Книжечку", а тоді видадуть впорядчики ще й кращу, може і з кольоровими образочками.

Побажатиб ще тільки, щоб Видавництво взялося скоро за видання читанок на трету і четверту клясу. Новий Світ буде вдячний за це Старому Краєви.

Антін Лотоцький.

Василь Бобрів (Смутний).

Р У Ї Н А.

(Спогади звичайного старшини).

(8)

— Ви-ж куди, властиво? — питаюся.

— Куди? Та певно туди, куди й ви? — відповідає. По мові відразу пізнав галичанина. Але все таки говорить мовою ближчою до літературної. Нема тих „евентуально" та „превціль".

— Якої-ж ви частини?

— Був корпусу С. С., а пізніще попав до Волоха, а тепер от і тікаю.

Вправоруч з яру наче зачувся півень. Північ, виходить. Без ради повернули на голос, пішли проситися ночувати. Втома давала себе почувати. Треба було спочивати, бо не знати, що мав подарувати нам наступний день.

Переночувавши без пригод, удосвіта рушили далі. Повеселіщав шлях. Частійше й частіще доганяють вози з невідомими фіґурами, закутаними в теплі кожухи.

Десь о півдні зайшли до коршми. Даремно сподівалися дістати якусь їжу. Старий жид давно не мав нічого. В хаті на підлозі лежав чоловік з бородою, тяжко дихаючи. Весь час нервово поглядав на двері. Зявився козак.

— Пане полковнику, зараз поїдемо. Ось тільки коні доїдять овес.

Полковник нічого не відповідав, очима висловлюючи дяку козакові.

Ми вдпочили й лаштувалися знов іти, коли хтось загомонів за дверима й у туж хвилю вступив до хати чоловік з перевязаним оком. То був Божко. Я насунув шапку, щоб не бути пізнаним, але турботи мої були безпідставні. „Славний отаманчик" на мене й не дивився. Повівши бистрим поглядом по хаті, він запитав, властиво ні до кого не звертаючися:

— Чиї коні на дворі?

— Наші, — відповів козак полковника.

— Чиї то, наші? — Божко натис на слові „наші".

— Полковника. Вони хорі й мають зараз їхати до Любара.

— Вирвенко! — гукнув він до когось у сіни.

Зараз же на гук вступив козак з рябим обличчам й малюсенькими оченятками, наче ґвіздками, забитими по боках довгого куструбатого носа.

— Дійсно Вирвенко, — подумав я.

— Запрягай тих коней, що на дворі біля ящика привязані. Та хутче мені повертайся!

Божко важко пройшов у куток і сівши на лаву, сперся на стіл. Полковник дихав тяжче.

— Пане отамане, — благаючо звернувся козак. — Ви-ж бачите, що полковник слабі...

— Годі! — гримнув Божко.

Непомітно вийшли ми на двір і зачвалали по мокрому шляху. Через десять хвилин з гуркотом перегнали нас два вози з добрими кіньми й на одному я впізнав Божка.

— Патріоти! — скреготав мій товариш.

Я мовчав. Що міг я говорити? Що сталося з полковником, — не знаю, принаймні більш його ніколи не зустрічав.

Хоч і богато часу проминуло, та не загоїлися в душі страшні переживання; не затерлися в памяти до найменчих подробиць жахливі діла та події.

Мороз дужчав. Куталися в старі шинелі, та вдивлялися вперед. Любара все не було. Пробували зайти в село проситись їсти, але не вийшло нічого. Скрізь відповідали, що нема, скаржучися на переходяче військо, хоч війська ще не було.

Десь під вечір ступили в містечко. Саме був ярмарок. Між возами блукали козаки, а може й старшини; щось продавали й купували. Поминули місто і зайшли в першу ліпшу хату проситися ночувати, але даремно. Там уже стояли якісь козаки. Таким чином, обійшовши може з два- три десятки хат, вернулись на місто ні з чим.

Тимчасом утома давала себе відчувати; хотілося спати.

Пішли до бувшої волости. Там стояв штаб... Данченка, котрого я колись вигнав із розташовання свого полку, як шкідливого аґітатора.

Зустріч не обіцяла нічого доброго, але тікати не було куди.

Нас помітили, звернули вже увагу, треба було якось викручуватись. Не встиг я придумати якоїсь причини, як і сам Данченко зявився. Таке щастя. Якби його не було, моглиб якось вийти зі становища; тепер же треба було покластися на будь-що-будь.

— А, пане отамане! — звернувся я до нього, — Доброго здоровлячка! А казали ніби вас забито.

Я промовив це таким радісним тоном, що якби Данченко й памятав про колишній неприємний для цього диспут зі мною, то мусів би забути.

— Доброго здоровлячка! — привітливо відповів. — Гаразд, що ви є!

Ну! — подумав — пропало! Пригадав, чортова жовч. Але трівога моя була даремна. Вступили до дальшої кімнати. Це був кабінет „любарського диктатора", про що свідчив стіл, завалений паперами.

— Добре, що я вас бачу, — продовжував він; — треба мені такого чоловіка для дуже цікавої й пильної справи. Війська нашого нема; як і можна було сподіватися — розбіглось. З одного боку денікінці, з другого поляки. Ні ті, ні другі нам не приятелі. Лишаються большевики, які до нас найблизчі. Отже треба увійти з ними в порозуміння й для того, думаю, ви надаєтесь як найліпше.

Я захолов. Міліони думок в одну мить проскочили в мозкові, й жадної відрадної.

— Але, пане отамане... — намагався я протестувати.

— Нема ніяких „але". Нема кому. Я вас знаю й ви це зробите. А тепер ходімо вечеряти. Завтра удосвіта поїдете до Житомира.

Вечеряли на помешканні Данченка. Мовчки ляпали по калюжах любарських вулиць, не знаючи, що не покінчилося ще „хожденіє по муках" в містечку Любарі.

Ще в передпокою я вчув, голос Божка з кімнати Данченка. Хотів відразу тікати, та не було як. В той момент я почував себе шпигом у ворожому стані.

Увійшли й до кімнати. Невеличкий покій занятий був величезною мапою, по якій двох людей водили пальцями. При нашому вступі оба, як по команді, підвели очи на нас. Безумовно Божко мене впізнав, але, очевидно заклопотаний якоюсь „тактичною" задачею, він не звернув уваги на нас. Данченко відразу приєднався до розмови з ними. Я з товаришем сіли на дивані, мимоволі уважно прислухаючись. Гудів голос Божка.

— Підемо відразу на Житомир, а там видно буде по обставинах. Коли вони (під „вони" розумілося червоні) погодяться, підемо на Полтавщину або у Чигирин.

У цьому дусі розмова тривала щось біля години і певно довго ще гомоніли на цю тему, якби не захотіли їсти.

Тут „славний отаман", витягши булаву зза халяви, поклав її на ліжко і звернувся до мене. Я давно на це чекав і підготовився на все. Колиб розмова повернулася не на нашу користь, я порішив забити всіх трох. Третього я не знаю, але думаю, що то був аґент червоних.

— А ви, пане старшино, яким чином тут? Здезертирували від Волоха, чи як?

— Ні, пане отамане! Якби ви були не Божком, а, скажемо Тютюнником, я-б не вагаючись, всадив у вас всі сім куль за образу, якої ніхто ніколи мені не позволив би собі зробити.

Божкові це подобалося. Власне похваляння його, на яке я й числив. Він поправив чорну перевязку й зовсім лагідним тоном „вибачився".

— От тобі й раз. Хвала Богові, значить що я Божко. А ви не сердьтесь. Такий час тепер. Подивились би ви у день на базарі, що робиться. Не помилюся, коли скажу, що вісімдесять відсотків з армії — дезертири.

В цей час подали страву й розмова перейшла на переговори з червоними, які я завтра мав вести. Зараз же по вечері мали скласти мені інструкції та виготовити мандат. Третій не відомий, мав їхати з нами за провідника. Про що говорити, які переговори вести, в імени кого — не знаю, тай не цікавився, занятий зовсім иншими думками, сподіваючись найти все це в інструкції. Та до всього того так хотілося спати, що здавалося, якби на розстріл вели, булоб однаково.

Я вже склав собі плян утечі. Передбачалося заснути до другої-третьої години й покинути гостинність „славних отаманів". Та не так склалося, як гадалося. Разом з нами на кватирю пішов і козак з рушницею, що мав доглядати „делеґатів", від кого й від чого — відомо Данченкові.

Після такого сюрпризу лишалося сподіватися, що козак не витримає наказу й піде десь до Хиврі, або Мотрі, або засне як і ми. Значить, треба було прикинутись тільки сплячими. Але як, коли очи самі зліпалися. Так воно й сталося. Не встигли господарі вказати нам місце, як ми вже спали, забувши усе на світі. Сказано: сон міліщий за все.

Недовгим був наш сон. Розбудив нас вартовий. Перше, що кинулося мені в очі, це виразний знак мовчати.

— Одягайтесь та ходім. Я виведу вас за заставу і йдіть з Богом.

Мовчки похапцем вдяглися й вийшли на холодне повітря. Городами обійшли якісь хати і вийшли в поле. Козак не лишав нас, ідучи попереду. Може з годину минуло.

— А ви вертатиметесь?

— Чого? Щоб розстріляли замісць вас? На ранок має бути Волох, якому вас мали віддати. Це той безокий, я чув, казав.

Справа була ясна. Зрадники хотіли зробити подарунок найстаршому зрадникові, та спасибі чесному, хлопцеві — урятував. Вийшли на шлях. Короткий сон богато зміцнив мене, тай без того було не до сну. Треба було думати, куди рушити. Куди вела дорога, не знали; йшли навмання.

Засіріло. В ранішній тиші зачулися чиїсь кроки на підмерзшому шляхові. Прислухались. Не один, а так двоє-троє. Притаїлись за вербами. Ближче й ближче хода. Розмовляють. Далі вирисувались постаті. Двоє. Вийшли. Постаті не злякались. Надійшли.

— Добридень! — кажемо.

— Добридень! — відповідають.

— Звідкиля? — питаюся.

— Та йдемо до дому, з Бердичева. Були в шпиталі.

— Петлюровці? — питаюся.

— Ні, ми з червоної армії.

(Дальше буде).

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

КОРОТКА ВТІХА З ПУСТОГО МІХА.

Коли я прислухувався в памятну неділю читанню прокляття в церкві, я не так дивувався епископови, якого прислано нам з Польщі, а який на американських умовах не розуміється, як дивувався я тим священикам, які се читали. Не подивувався я епископови, бо в ньому справді найшли собі добре орудде ті, що його післали, але дивувався я тим священикам, які з проклону набрали чомусь переконання, що аж тепер народ програв справу, а епископ її виграв. Слухав я приміром, як один священик до прокляття додавав свої слова, що аж тепер всі церкви мусять покоритися епископови, бо інакше епископ не жахнеться перед ніяким кроком, хочби навіть йому прийшлося непокірних запхати на саме дно пекла.

Так говорили нам епископські вірні приклонники, і справді десь-не-десь найшлися люди, які їм повірили. Справді деякі слабодухи застрашилися, подумавши собі в страху, ануж він їх виклинє. Та сему не можна дуже дивуватися. Є страхополохи в кождім народі, то мусять вони бути й у нашім. Я думаю, що се навіть добре було, що проклятте розділило нарід на таких, що бояться епископських виклять, і таких, які дбають за народ і не оглядаються на наслідки для себе.

Коли ходить о те, кілько людий епископ своїм викляттєм застрашив, а кілько він натхнув до ще відважнійшої та рішучійшої боротьби проти себе, то вистарчить подивитися, що діється після викляття. Епископови здавалося, що як він кине проклін на провідників, то всі розбіжуться та може навипередки підуть до нього з просьбою зняти проклін. А тут ніхто про щось подібного навіть не думає. Епископови і його приклонникам здавалося, що проклон розібє комітет, вибраний на конґресі, а тут він його ще більше скріпив.

Епископови й його приклонникам здавалося, що проклін відстрашить громади від виконування припоручень конґресу, а тут всі громади стали одна за другою виконувати припоручення конґресу. Катедратик перестали платити. Перестали платити найбільші громади, на які опиралася грошева сила епископа. Епископські прихильники пускали аґітацію, що як котра громада не повинується епископови, то він піде на неї процесом, а тут громада за громадою заявляє, що не дочекає епископ того, щоби вести процес нашими грішми.

Як котрий епископський прихильник пробує тепер записати церкву на епископа, то громада заявляє: Записувати епископови церкву? Щоби дієцезія її потім продала, а відтак видала гроші на процеси проти других громад?

Чули ми відтак знов заклик епископа, щоби давати на семинар у Филаделфії. Епископ закликав кожду громаду, аби зложила щонайменче 100 долярів. Хто хоче бачити, які наслідки має проклін, най подивиться, чи богато громад найшлося, що виконало сей епископський приказ.

Найважнійше з усего то настрій серед народа, який пішов від епископського проклону. Треба послухати, що нарід говорить. Як нарід осуджує проклони. Як нарід завзявся на епископське завзяття. Що нарід думає за епископські процеси. Хто знає, що нарід думає й говорить, той знає, що епископські проклони пошкодили не проклятим, не народови, що за ними стоїть, але проклинаючому.

Микта Дяків.

ЩЕ ОДИН „ІНТЕРНАЦІОНАЛ".

В неділю, дня 6. лютого, коло нашої греко-католицької церкви роздавали летючки, з яких одну тицьнули й мені в руку. Бачу, написана по польськи, а оголошує „перший баль клюбу польсько-українського" і то в польськім народовім домі та запрошує „цілу Польонію і всіх бизнесменів".

Я цікавий був відразу знати, що се за Українці так обнялися за руки з Поляками, що аж пішли з ними в танець у польськім домі народовім. Та на жаль, на летючці не було підписаного ні одного імени а лишень голий „комітет". Пробував я довідатися ріжними допитами, що то за Українці, а примусили мене до сього наші кацапи, які, побачивши летючку, стали сейчас кричати, що нібито Українці з Поляками за пан брат. Та хоч як я допитувався на всі сторони, таки я не міг дізнатися, що се за такі Українці братаються з панами Поляками.

Через те я й набрав уже зовсім певно переконання, що клюб просто назвали польсько-українським для бизнесових цілий, аби стягнути на баль якогось Українця, який може тепер не знає, що у Львові польський уряд ставить шибеницю українському народови. Як там сього рода бизнес їм піде, се справа сих бизнесменів.

Читаючи їх заклики, хочеться мені навести деякі дуже добрі слова Тараса Шевченка про ті братання, але зрештою вони сього не варті. Мене скорше сміх збирає на вид усіх тих межинародних братань. Свого часу серед нас ішла аґітація за червоним інтернаціоналізмом. Пішли братання Українців з Москалями, позакладали навіть всякі русско-українські клюби, але всі ті „клуби" й братання не довго існували. Послужили вони хиба на те, щоби Українці мали де з Москалями за свою націю посваритися.

Пробували деякі наші люди чорного інтернаціоналізму. На один бік богато несвідомих Українців признало себе „русскими" і давай лучитися з Москалями в спільні православні церкви. Але що з того вийшло? Богато з тих несвідомих Українців, що себе звали „русскими", пізналися на Москалях і стали свідомими Українцями. Навіть ті впертюхи, яких ви можете різати, а вони таки не скажуть, що біле біле, хоч і бачуть, що воно біле, таки не можуть видержати з Москалями і все з ними сваряться, з церков викидають, з московськими батюшками деруться.

Тепер знов дехто пробує сорокатого інтернаціоналізму. Хоче получити синьо-жовтий український прапор з біло-червоним прапором розбишацької польської держави. Та так якось лучить, що під церкву дітий пішле летючки роздавати, але імени свого на папір виразно не поставить.

Українці знають вартість таким заходам. Кілько разів до них підходили Поляки чи Москалі, тілько разів Українці могли добачити, що не о співжитте з ними ходило Полякам або Москалям, але о знищення самостійного українського національного життя. І тому Українці вже далі орґанізуються виключно у власні орґанізації. Свідомі Українці належать до своїх американських українських клюбів, де вони дістають освіту, де вони мають приготовання до вибирання горожанських паперів, де вони мають і забаву та часто й запомогу, на случай недуги. Такі клюби часто ставлять народні доми, де обєднується вся громадянська робота серед українських іміґрантів. Такі клюби є в кождім більшим місті, де живуть наші люди. Там ґуртуються Українці. До сього клюбу Поляки не приходять, і відтам не йдуть Українці до Поляків.

С. Гривнак.

---o---

ЩО РОБИТИ?

Здибуюсь я із нашими людьми в Ню Йорку, а у кождого тесаме на язиці: наші церковні справи. А один каже: Всьо лихо через епископа. Як би його позбутися, справи покращалиб. Але як його збутися? — А я йому: А чому не скличете парохіяльного мітинґу і не ухвалите резолюції, щоби Рим його відкликав? Як хочете остати католиками, то робіть леґально і зашліть цидулку у Вашинґтон, що ваша парохія жадає усунення епископа з голови епархії.

— Та бо я не знаю, якби то зложити по англійськи.

— Як у тім ціла біда, то вона невелика — відповідаю. — Уложіть якнебудь, аби тільки вас порозуміли, що ви настаєте на тім, щоб Рим забрав епископа Богачевського з Америки. Як хочете, то я вам прочитаю, що уложили в нашій громаді:

Your Excellency:

At the special meeting of our parish, which was held on February 6, 1927, a resolution was passed to send a petition to Your Excellency with the request to remove the present Greek Catholic bishop Constantine Bohachevsky of Philadelphia, Pa., as the head of our diocese.

The reason for this request is the tactless and highhanded methods of the said bishop, which aroused the anger of the Greek Catholic Ukrainians throughout United States.

He has shown himself to be an enemy of the democratic institutions, which are very dear to us as American citizens, an enemy to the Ukrainian national ideals, which are essential to us as Ukrainians and even an enemy to the privileges and rights of our Greek Catholic Church, which we hold in the highest esteem as the ancient heritage of our forefathers, guaranteed to our nation by the predecessors on the St. Peter's throne.

Many Ukrainian Greek Catholic churches are disrupted or dissolved and many thousands from our emigration fell off from the union with the Holy See—many other thousands are hesitating and waiting for the decision from Rome...

There is an imminent danger, if bishop Bohachevsky be not removed and sent over back to Europe, that the vast majority of our people will break the union with Rome.

Therefore we, as good Catholics, who wish to live and die in the Catholic faith, emplore Your Excellency most ardently:

For the sake of the Greek Catholic church here and in Europe, please revoke bishop Constantine Bohachevsky as the head of our diocese.

Very respectfully yours,

Підписи церковних урядників.

Печатка парохії.

На коверті заадресувати:

His Excellency

The Apostolic Delegate,

Washington, D. C.

Оттаке коротке писемце вистарчить, аби тільки кожда парохія вислала його як найскорше.

— А що робити, як нам епископ забере священика? — питає знакомий. — Ми останемо як на леді.

— Не бійтеся, не забере, а то й священики постоять за собою. Многі вже зірвали всяку звязь із ним і не дадуть себе рушити ніякими розпорядками, бо їх не узнають. А коли рушить якогось боягуза, або лизуна, то ще й для вас лучше, бо виберете собі, якого схочете.

— Та відки виберемо? — знов питає краян.

— Відки? Виберіть із тих, що з народом держать, що обстоюють права нашої церкви і обряду, а як в Америці не буде їх досить, то прийдуть із краю такі, що їх там переслідують такі епископи, як Коциловський тай Хомишин; прийдуть патріоти, що вже немало натерпілися від ляцької влади.

— Добре кажете — відзивається краян. — Бо і так треба буде перечистити наш американський воздух від тих священиків, що більше дбають о ласку епископа ніж о ласку Бому і спасіння відданих собі душ. На місце трусів і лизунів дістанемо характерних патріотів і дбалих душпастирів, для яких найвищим ідеалом буде добро душ і добро України, а не езуїтські пляни.

Розійшлися ми, а я жду, щоб як найскорше пішли „цидулки" до Вашинґтону. І я вірю, що ми не заспимо справи; я вірю, що мітинґи відбудуться у кождій парохії і що підуть петиції до делеґата від усіх громад, у яких не завмерла любов до свободи, до рідного краю і народу і до свого старинного обряду. На Бога уповаймо, а рук прикладаймо і не проволікаймо!

Трофим Турчин.

МІТІНҐИ ВІДДІЛІВ У.Н.СОЮЗА

МИННЕАПОЛИС, МИНН. Тов. Запорожська Січ, від. 385, повідомляє, що звичайний мітинґ відбудесь о 7.30 вечером в середу, дня 16. лютого, в гали Укр. Дому Просвіти, 700 Jackson St., N. E. На порядку нарад є важні справи, тож обовязком всіх членів бути присутними. — Мих. Канюк, предс.; Йосиф Греськів, секр.

ЗІ СПОРТУ.

---o---

ГАРКАВЕНКО БОРЕТЬСЯ В БОСТОНІ.

Українці з Бостону знова будуть мати нагоду бачити Гаркавенка в четвер, 17. лютого в Ґренд Опера Гавз, ріг Довер і Вашингтон ул., як він буде боротись з відомим бостонським чемпіоном Нед Мак Ваєром аж до побіди. Гаркавенко щораз то більше кладе всіх на лопатки, як американців, греків, німців, поляків, еспанців і других. Гаркавенко з гордостю держить свій український чемпіонат.

ГАРКАВЕНКО БОРЕТЬСЯ В ФИЛАДЕЛФІЇ.

Українці в Филаделфії знова прийдуть подивитися як Гаркавенко буде боротись в пятницю, 18. лютого, в Метрополитан Опера Ґавз. Послідна побіда українського силача Гаркавенка принесла йому славу по цілій Америці. Самі найліпші борці бояться приняти його визов. Ще ніякий борець, приїхавший з Европи, не зробив такого великого успіху як Гаркавенко. Желаємо Гаркавенкови і на дальше продовжати свої побіди.

ГАРКАВЕНКО БОРЕТЬСЯ В ВУСТЕР, МАСС.

Українці в Вустер, Масс, будуть мати також нагоду повитати в себе великого українського силача Гаркавенка, котрий буде боротися в Вустер, Масс., у вівторок, 15. лютого в Меканікс Гол. Кромі Гаркавенка будуть боротися ще другі борці. Треба сподіватися, що наша публика прийде численно подивитися, як Гаркавенко кладе всіх на лопатки.

Одна богата, але вже пристаркувата і негарна вдова рада була ще дуже вийти замуж. Тому запросила двох знакомих братів до себе на вечерю. Прийшов лише один.

— Алеж я просила вас обох! — сказала розчарована.

— На жаль ми оба нині не могли кинути бизнесу, тому мій брат порадив тягнути льоси; хто витягне, той піде до пані на вечерю, сказав він.

— І ви виграли?

— Ні, я програв!

З українського життя в Америці.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Свято Злуки Українських Земель.

Дня 30. січня с. р. відбувся в Филаделфії святочний концерт в память злуки всіх українських земель в одну Українську Народну Републику. Свято це устроєно заходом Стрілецького Гуртка, українського хору ім. О. Кошиця та тов. Української Молодежи в Филаделфії. Сам факт, що устроєнням свята занялася українська молодь, вказує найкраще, що і молоде наше покоління вповні розуміє цей великий народний зрив, цей порив до волі і самостійности, якого виразником був акт Злуки з дня 22. січня 1919 р.

Кожде народне свято филаделфійська громада виповнює ґалю по береги. В той день зникають всі партійні непорозуміння і кождий спішить, щоби спільно з своїми рідними перевести одну хвилину в споминах про те велике минувше нашого народу, покріпитись душевно та набрати сил до нової праці.

Так було і цего року на святі Злуки. Не буду описувати поодиноких точок концерту, який випав незвичайно гарно, бо до цего треба критика. Треба однак згадати про важнійші точки. Святочну промову виголосив о. П. Корсуновський, один з тих, котрі дня 22. січня читали акт злуки зібраному народові на Софійській площі в Києві. Як очевидець він розказував зібраним про ці великі переживання народу, а всі присутні вслухувалися в слова промовця наче в якусь неймовірну казку. А це була дійсність. Так, була українська суверенна держава, була своя армія і фльота, був час, коли всі наші землі були злучені в одно тіло, в одну суверенну державу. Коли цих здобутків ми не задержали, то нашим завданням буде працювати над тим, щоби цей акт злуки став дійсністю в недалекій будуччині. Промовця нагороджено гучними оплесками.

З дальших точок треба згадати про виступ нашого співака-баритона п. М. Зазуляка, який своєю піснею дійсно чарував публику. Деклямацію п-ни С. Монастирської, скрипковий дует пп. В. Яремка, С. Качора і п-ні К. Дубас, стрілецькі пісні відспівані п. Т. Свистуном, випали надзвичайно гарно. Хор ім. О. Кошиця своїм виступом знова показав филаделфійцям, що є можливість створити в Филаделфії хор, та треба вложити в це богато праці. В тому щира подяка належиться о. П. Корсуновському, котрий як діріґент цего хору дійсно може гордитись його виступом.

На закінчення свята виголошено монольоґ І. Франка „Великі Роковини" (пп. С. Личак і В. Петрусик), який своїм змістом як найкраще достосовувався до цего великого свята. Наче бачили ми перед собою живого Франка — народного пророка, який вливає нового духа в зневірену націю; який вказує їй шлях боротьби як одинокий до здобуття своєї держави. Вслухувалася филаделфійська громада, вслухувалася филаделфійська молодь в пророчі слова поета: Встане Україна... встане одна неподільна... від Кавказу аж по річку Сян. І мусіли ми всі вірити в ці слова, бо сказав їх молоденький стрілець з таким запалом, з такою силою, що найглубша зневіра пропала.

Певно належиться признання Стрілецькому Гуртокви в Филаделфії та прочим товариствам, які взяли активну участь в уладженню цего великого свята. Належиться однак і признання всій филаделфійській громаді, що вона шанує нашу велику минувшість та в тому дусі виховує своє молоде покоління. В тому найкраща запорука, що день злуки всіх наших земель недалекий та що і филадефійська громада доложить усіх старань, аби своє імя гідно записати в історії відродження нашого народу.

Присутний.

---o---

РОСФОРД, ОГАЙО.

Народна робота в громаді.

Нас не много на Росфорді, але дух український за покликом „Свободи" в нас оживає, бо в короткім часі, бо всего за три роки, ми почишили красні здобутки.

Є в нас Український Народний Дім, де часто відбуваються і представлення і концерти. Там теж провадиться українська школа під проводом проф. П. Шумського. Попри Братцво засновано в тім часі й Сестрицтво, що хоча мале числом, але оживлене патріотичним духом, здобулось на жертву $100.00 на будову Нар. Дому, а і тепер вислало через Обєднанне $5.00 на Рідну Школу. При Укр. Народ. Домі є заснована Читальня ім. Ів. Франка, а хор, що з рамени читальні ходив по коляді, жертвував рівнож $20.00 на Рідну Школу.

Хочу наконець піднести, що немалу роботу робить наша церква. Не знаю, як там по других громадах, але в нас священик, о. Крупа, завів таке, що раз у кождий місяць у церкві правиться панахида, з котрої збірка призначена на Рідну Школу. Завдяки сьому, що найменче раз у кождий місяць пригадується нашому громадянству, щоби воно памятало на наш старий край та докладало хочби маленьку цеголку до великої будови, котрою буде храм української держави.

Підношу се також на те, щоби звернути нашим другим громадам увагу на те, яку велику народну роботу моглиби зробити церкви, колиб на їх чолі стояло патріотичне духовенство та епископ, що служить нашому народови.

Леон Бобяк.

ЯК БУДУЄМО СИРОТИНЕЦЬ У. Н. СОЮЗА.

---o---

217.

Товариство Вільні Козаки в Рочестер, Н. Й., відділ 316. Українського Народного Союза.

До Комітету Сиротинця при У. Н. Союзі.

В Залученню висилаю чек на 76 долярів як жертву на Сиротинець-Захист при Українськім Народнім Союзі. Збірку ми почали ще в місяци липни 1926 року. Літною порою люди мало сходяться на збори, тому справа протяглась аж до тепер. З товариської каси ми вислали ще в лопни 1926 р. 50 долярів, а тепер висилаємо від членів по долярови в сумі 76 дол.; разом ми вже зложили на будову Сиротинця 126 долярів. Решту вишлемо пізнійше, скоро сколектуємо. — З поважанням, Володимир Гурянський, секретар.

218.

Братство св. Михаїла в Нортумберленд, Па., відділ 357. Укр. Нар. Союза.

Сумне, але правдиве.

Кромі пятьох членів, котрі зложили по долярови на будову Сиротинця-Захисту при Укр. Союзі, наш відділ віднісся неприхильно до такої важної справи. Аж сором признатися, але шила в мішку не сховаєш. Другі громади і відділи Укр. Нар. Союза, а також і других орґанізацій, нічим зі Союзом не звязані, складають жертви і підпирають таку благородну ціль, а у нас тяжко людий переконати. Намби конечно треба піти на науку, хотяйби до Жидів. Не один з нас бачив, як старий, бородатий жидище ледви ногами волочить, а ходить з пушкою від хати до хати (розуміється жидівської) і збирає на якусь там певну гуманну ціль. Ані від одного жидівського порога він не відійде, щоби йому щось не кинули до пушки. Цілком певне, що великими сумами там йому не кидають, бо по правді і не потрібно висилюватися на великі жертви. Чи думаєте, добрі люди, що Жиди так зі скупства дають по малій лепті? Ні, панове Українці! Жиди є народ свідомий і зорґанізований. Він кождий є того певний, що збираючий датки, від кождого одного Жида дістане майже таку саму дачку, одже не потрібно одному висилюватися за богато, бо свідома одиниця не буде в такім случаю випитуватися: а до якої ви церкви належите, а до якої партії політичної: білої, чорної чи червоної?

Честь тим одиницям, що не пішли за несвідомими, але таки хоть чим-тим причиняються до здвигнення так давно потрібної інституції. — Остаю з поважанням, А. Возний, секр.

ЖАРТИ.

Правниче оречення.

Той Дригинич то справжній злодій жіночих сердець, а ще досі не оженився!

— Так, усе вдається йому одержати відложення кари.

---o---

Найшовся.

Чоловік: Тьфу! А то що знову?! Цілий пучок волосся в зупі!

— Слава Богу, що найшовся! А я шукала по всіх усюдах його і ніяк не могла найти.

---o---

Гість сидить уже в гостині ціле передполудне, ще рад би, щоби його просили на обід.

— Вже друга година. Може я вам перешкаджаю, може ви будете готовитися до обіду.

— Нам не перешкаджаєте, але здається, що ми вам.

---o---

— Що?! Сто долярів має коштувати капелюх! Алеж то гріх!

Ти тим не гризися, хай той гріх спаде на мою голову.

---o---

„Е" чи „О"?

Коли я пізно в ночі вертаю до дому, тоді все моя жінка впадає в історію.

— Хочете сказати в істерію?

— Ні, в історію, бо все оповідає тісамі, старі історії.

---o---

Зачинали від малого.

Улицею йдуть два банкирі. Нараз до одного з них підбіг малий вуличник і витягнув йому хусточку з кишені.

— Чи ти не чув, він витягнув тобі хусточку з кишені, а ти нiщо?

— Дай йому спокій — відповідає окрадений — ми також зачинали від малого!

---o---

— Як ся маєш? А ти що тут робиш? Таж ти щойно писав мені, що ти оженився і їдеш у пошлюбну подорож, а тепер бачу тебе самого одного?

— А так, годі полишити бизнес на ласку божу, тому я жінку лишив при бизнесі.

---o---

ПОІМЕННИЙ ВИКАЗ ЖЕРТВ
НА СИРОТИНЕЦЬ-ЗАХИСТ УКР. НАРОД. СОЮЗА
за місяць січень 1927 року.

ВІДДІЛ 2.

Бр. св. Димитрія в Мавнт Кармел, Па.

Жертва з каси відділу ...	$—
Жертви від членів	39.00
Разом	$39.00
о. Боярчук Йосиф	$1.00
Боднар Іван	1.00
Будич Іван	1.00
Черпявський Петро	1.00
Хрощак Михайло	1.00
Хомяк Тифон	1.00
Хомяк Іван	1.00
Дзвінка Григорій	1.00
Дубець Харлампій	1.00
Габор Андрій	1.00
Гурба Максим	1.00
Горощак Дмитро	1.00
Голда Іван	1.00
Козяр Семен	1.00
Козар Григорій	1.00
Кревецький Федор	1.00
Лудкевич Стефан	1.00
Маційовська Михаліна ...	1.00
Синкович Юліянна	1.00
Стухляк Орест	1.00
Стухляк Филип	1.00
Станьчак Михаїл	1.00
Соловій Григорій	1.00
Тодорів Никола	1.00
Воргач Іван	1.00
Воргач Іван (мол.)	1.00
Воргач Стефан (стар.) ...	1.00
Воргач Стефан (мол.) ...	1.00
Воргач Пелягія	1.00
Воргач Анна	1.00
Василишин Михайло	1.00
Воргач Панько	1.00
Воргач Варвара	1.00
Гурейтяк Ірина	1.00
Воргач Юлія	1.00
Гамбаль Семен	1.00
Майчак Веруна	1.00
Хардаш Андрій	1.00
Карпяк Андрій	1.00

ВІДДІЛ 3.

Тов. Запорожська Січ в Елізабет, Н. Дж.

Жертва з каси відділу ...	$20.00
Жертви від членів	25.00
Разом	$45,00
Голубець Михайло	$1.00
Пайкош Григорій	1.00
Павлик Іван	5.00
Пирза Іван	1.00
Світлик Олекса	2.00
Сухорський Михайло	1.00
Шубек Стефан	1.00
Югас Лука	1.00
Минто Григорій	1.00
Світич Василь	1.00
Шубяк Іван	1.00
Бабич Михайло	1.00
Чаплик Николай	1.00
Франкевич Іван	2.00
Нагірний Олекса	1.00
Тулєвич Василь	1.00
Ґреґа Василь	1.00
Кемпа Афтанас	1.00
Моздрик Василь	1.00

ВІДДІЛ 25.

Тов. Свобода в Джірзи Сіті, Н. Дж.

Жертва з каси відділу ...	$—
Жертви від членів	31.50
Разом	$31.50
Ревюк Омелян	$1.00
Ґела Андрій	2.50
Ядловський Семен	1.00
Ядловська Марія	1.00
Логин Осип	5.00
Слободян Анна	1.00
Стеткевич Осип	1.00
Др. Вострозаблін Ник. ...	5.00
Єдлінський Іван	5.00
Др. Мишуга Лука	1.00
Дембіцький Стефан	5.00
Кедровський Волод.	1.00
Мостенський Михайло ..	2.00

ВІДДІЛ 34.

Бр. св. Івана Хрестителя в Лорейн, Огайо.

Жертви з каси відділу і від части чл. проголошено.	
Члени відділу заколядували і зложили як дар з відділу	$30.00

ВІДДІЛ 42.

Тов. ім. Тараса Шевченка в Пасайк, Н. Дж.

Жертва з каси відділу ..	$ 25.00
Жертви від членів	—
Разом	$25.00

ВІДДІЛ 60.

Тов. Запорожська Січ в Лондейс Лейн, Па.

Жертва з каси відділу ...	$—
Жертви від членів	5.00
Разом	$5.00
Марціновський Франко ..	$1.00
Марціновський Волод. ...	1.00
Олійник Михайло	1.00
Марціновська Пелягія ...	1.00
Олійник Ева	1.00

ВІДДІЛ 78.

Бр. св. О. Николая в Майнерсвіл, Па.

Жертва з каси відділу проголошена.	
Жертви від членів	$26.50
Разом	$26.50
Дронюк Юрко	$1.00
Анущкевич Франко	50
Бончак Антін	50
Бончак Андрій	2.00
Борух Михайло	1.00
Бівас Іван	1.00
Данильчук Семен	1.00
Фіняк Яков	1.00
Ґонтар Василь	1.00
Іздепський Іван	50
Коваль Франко	50
Клепчук Михайло	50
Кухарик Стефан	1.00
Кравець Гриць	50
Ленарт Іван	50
Мацік Михайло	50
Мєдзюх Юрко	50
Оліярчик Іван	50
Рудик Михайло	50
Стерник Іван	1.00
Смолень Юрій	50
Шайняк Михайло	50
Вайда Йосиф	50
Варищак Олекса	50
Вавращко Антін	50
Вороняк Антін	1.00
Виняр Іван	1.00
Зятик Іван	1.00
Когут Михайло	50
Антоній Петро	50
Молочник Іван	50
Стиців Теодор	1.00
Ґнап Дмитро	50
Цибаник Андрій	50
Тимчишин Петро	50
Гороскі Майк	50
Глищак Петро	1.00

ВІДДІЛ 86.

Бр. св. Кирила і Методія в Олифант, Па.

Жертва з каси відділу ...	$25.00
Жертви від части членів проголошено.	
Разом	$25.00

ВІДДІЛ 91.

Бр. св. Володимира в Мікіс Ракс, Па.

Жертви з каси відділу і від части чл. проголошено.	
Дісланo від членів	$2.50
Разом	$2.50
Лесник Андрій	$2.50

ВІДДІЛ 93.

Тов. ім. Івана Франка в Централ Фолс, Р. Ай.

Жертва з каси відділу ...	$—
Жертви від членів	17.50
Разом	$17.50
Баворовський Павло	$3.00
Карпа Стефан	1.00
Тріска Стефан	1.00
Бабій Константин	1.00
Кащишин Йосиф	1.00
Прус Михайло	2.00
Самик Пилип	1.00
Тітик Петро	2.00
Василів Андрій	1.00
Ілюф Іван	1.00
Клеменчук Іван	1.00
Кузла Іван	1.00
Свідир Ілько	1.00
Тітик Стефан	50

ВІДДІЛ 98.

Бр. св. Володимира в Шенандоа, Па.

Жертва з каси відділу проголошена.	
Жертви від части членів	$26.00
Разом	$26.00
Андрусик Едвард	$1.00
Албата Іван	1.00
Чорний Іван	1.00
Цікот Гнат	1.00
Дишель Андрій	1.00
Демянчик Николай	1.00
Яхимчук Михайло	1.00
Козевич Микола	1.00
Когут Іван	1.00
Курила Гарасим	1.00
Касиян Василь	1.00
Малиса Стефан	1.00
Максимчук Микола	1.00
Морох Яким	1.00
Мучка Григорій	1.00
Онисик Петро	1.00
Починок Стефан	1.00
Починок Дмитро	1.00
Пилипяк Василь	1.00
Підахий Іван	1.00
Садовський Роман	1.00
Шуковський Казимир ...	1.00
Винник Володимир	1.00
Земба Іван	1.00
Касиян Стефан	1.00
Маргин Теодор	1.00

(Дальше буде).

ЯК МИ ПОМАГАЄМО СТАРОМУ КРАЄВИ

ПІТСФИЛД, МАСС.

Коляда малих Січовичок.

Наші малі Січовички з січової сотні пішли з колядою і зібрали $20 на Рідну Школу, які вислано до Обєднання.

Ходили колядувати: Докія Стефанюк, Анна Костиґаник, Емілія Стефанюк, Олекса Сеник, Софія Сеник, Докія Антонійчук, Марія Гуска і Марія Іванчук.

Жертвували слідуючі:

По $1: Василь Мироняк, Петро Шульган, Николай Стефанюк, Дмитра, Михайло Соколовський, Григорій Соколовський, Іван Данилів, Яків Олексишин; Ахтодій Никорчук 75 ц.; по 50 ц.: Іван Тимчук, Демко Сеник, Озарко Гуска, Николай Іванчук, Юрко Гуска, Данило Яремій, Олекса Яремій, Марія Сухінська, Николай Стефанюк, Стефана, Теодор Соколовський, Николая, Андрій Гуска, Анна Щербань, Теодор Соколовський, Максима, Николай Соколовський, Пантелеймон Данилів, Стефан Стахелик, Дмитро Спасик, Григорій Яремій, Гаврило Базан, Григорій Костиґаник, Михайло Муневич, Пахомій Данилів; по 25 ц.: Теодор Яківчук, Іван Пацано, Григорій Завирюха, Іван Олексин, Гаврило Терещак; Юрко Данилийко 20 ц.

Щира подяка українським дітям колядникам і жертводавцям, що не забули за Рідний Край.

Явдокія Стефанюк.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Коляда Товариства Української Молодежи.

Українське Товариство Молодежи в Филаделфії занялося сего року колядою на Рідну Школу і зібрало на ту ціль $145.50, які то гроші вислало до краю через Обєднаннє.

Колядували: др. Дубас, др. Черняк, И. Кознарський, С. Візнер, В. Візнер, Я. Хорощак, і Е. Просіткий; Ст. Ґіббонс, И. Ґіббонс, п. Дубас, С. Росолович. Р. Шагала, Г. Шаґала, М. Данцьо, Ольга Вишиванюк і О. Монастирська.

Жертвували слідуючі:

Йосиф Ферис $25; по $5: Теодор Грицей, Волод. Костецький, Гаврилюк, Сава, Костик, Теод. Новіцкі, С. Слободян, Кручин, М. Дармограй; по $4: М. Вишиванюк, І. Белдик; по $3: М. Пеленський, І. Пеленський, С. Рутецький; по $2: П. Максимів, П. Дулеба, Настасюк, Смалиґа, С. Слободян, П. Кирилюк, Росолович, Ригулик, М. Дубас, Юлія Джмелик, М. Насевич, Василь Матолич, Михайло Довбенко; по $1: М. Костецький, Юрко Шкодин, М. Вітів, Еміль Кульчицький, П. Кознарський, П. Яловий, Монастирський, Шостак, Бриндзей, Полохайло, Кісь, Станчак, Швайка, Клапко, Мусій, Хромяк, Шпікула, Петрик, Кутила, Крайник, Богдаський, Буричка, Козак, Ригиль, Маслюк, Лопушанський, Дедюк, Слободян, Цьвах; Костик 75 ц.; по 50 ц.: Олексин, Клабан, Чурило, Демидчук, П. Келичава; Малець 25 ц.

Разом зібрано $145.50.

Іван Масляк, секр.

КЛІВЛЕНД, О.

Збірка на Рідну Школу:

Підписаний зібрав на Рідну Школу від слідуючих:

По $1: Петро Яечник, Марія Яечник, Тарас Яечник, Лев Данилко, Юлія Королько, Анна Крушинська; по 50 ц.: Микола Задорецький, Семен Чічота, Григорій Федчак, Михайло Малиний, Микола Мораль.

Разом зібрано $8.50 і відослано до Обєднання.

Петро Яечник.

БАРНЕСБОРО, ПА.

З панахиди на політичних вязнів.

В укр. греко-кат. церкві відправив о. Соловій панахиду за українських борців, а при тій нагоді зібрано $7. які вислано до Обєднання з призначенням на допомогу політичним вязням.

В. Махник.

РОСФОРД, О.

На Рідну Школу.

З нагоди Різдвяних Свят зложили на Рідну Школу: Братство св. Михаїла, від. У. Н. Союза $10, Сестрицтво $5, а $1 зібрано в церкві св. Михаїла.

Разом вислано до Обєднання на Р. Ш. $16.

Н. Бобак.

АНСОНІЯ, КОНН.

З хрестин на Рідну Школу.

На хрестинах в гром. Теодора Королишина, які відбулися дня 2. січня 1927 р. чесні гості на поклик гром. Стефана Баюса, місто дарунку для дитини зложили на допомогу Рідній Школі. Жертвували: Агафія Бундзяк $5; по $1: Стефан Баюс, Теодор Королишин, Петро Мазурак, Дмитро Думарецький, Антін Андрушко, Іван Андрушко, С. Владика, Гринько Крипінський, а Петро Язлюк 50 ц.

Разом зложено $13.50 і відослано до Обєднання.

Петро Мазурак.

ТОЛІДО, О.

Коляда на Рідну Школу.

Як бачимо на сторінках нашої цінної часописи „Свобода", то майже кожда українська громада, де живуть свідомі Українці старалася піти з колядою на „Рідну Школу". Ми живучи в Толідо рівнож не хотіли лишитися по заду. Нема у нас ні церкви, ні школи, ні Укр. Народного Дому, але є нас горстка Українців, в котрих еще не є приспаний український дух, котрих серце болить, що Рідний Край пропадає. Коли український хор з Росфорд під управою о. Крупи прийшов з колядою до Толідо, то гр. Дмитро Бобак, що живе в Толідо, пішов з тим хором, щоби зібрати яку жертву на Рідну Школу.

Всі красно нас приняли, тільки одна людина, що вдає великого Українця, злякалася нас, тай з колядою нас не приняла.

Коляду жертвували слідуючі: Іван Лизан, $2.50; по $2.00: Д. Бобак, М. Корнова, П. Зінкевич; по $1.50: М. Крохмальський; по $1.00: Н. Онисько, Б. Онисько, Ів. Лоняк, І. Кульматицький, В. Коченаш, М. Космина, Ф. Жукович, В. Козуб; по 50 ц.: С. Гаврилюк, М. Білецький, Ю. Андриц, Іль. Погорецький, Марія Левус 25 ц.

Разом зібрано $20. 25, які вислано до Обєднання.

Дмитро Бобак.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Коляда на відбудову Дому Рідної Школи в Зборові.

З рамени Нюйорського Комітету ходили з колядою слідуючі: Іван Заяць, Олекса Світлик, Никита Паньків, Семен Івашків, Д. Ксьондзик, Д. Муравський. Жертвували слідуючі: по $5.00: Олекса Дмитришин, Микола Хомяк; Ева Ґуз; Микола Фридина $4.00; по $3.00: Ю. Кінашевич, Яків Уханський; по $2.00: Никита Паньків, Іван Заяць, о. П. Понятишин, Максим Паньків, Стасюк, Юлія Ярема, Семен Івашків, Гнат Дячук, М. Петрик, Петро Цетнар, Гринько Запоточний, Стефан Скоцко, Кость Букса, Павло Оленин, С. Дмитришин, Н. Головка, Микола Скоцко, Дмитро Ксьондзик, М. Шевчук, Олекса Світлик; С. Ґарділяр $1.25; по $1,00: М. Залінський, Іван Добрянський, Яків Корпат, Іван Брода, М. Лопушинський С. Паламар, Йосиф Колба, Ю. Ребніцький, Антін Салій, М. Настасюк, Іван Мишків, М. Мойсей, Теодор Жеґрай, Василь Королюк, Хрущ, Павло Леськів, Матрона Білик, Петро Оленин, А. Букса, Юстина Пелех, Іван Жеґрай, Теодор Шпак, П. Дякович, С. Топитко, Мотиляк, Д. Перій, Ґаталій, М. Петрик, С. Гарасимчук, М. Кирден, М. Мурика, М. Кобзістий, С. Рудий, Т. Гануля, Д. Муравський, М. Пізо, Дембіцький; по 50 ц.: І. Ґалецький, М. Цвітун, В. Задубера, Г. Красецький, Іван Дота, М. Миронюк, М. Бельців.

Комітет складає щиру подяку жертводавцям як і рівнож колядникам за їх труди для Рідної Школи.

Комітет.

Для орєнтації тих, що інтересуються Домом Рідної Школи, подаємо виімки письма з краю:

До Хвального Комітету Збірок на відбудову Дому Рідної Школи в Зборові в Ню Йорку.

Передовсім дякуємо Вам за кілька щирих слів, які Ви до нас написали в справі Вашої праці на користь нашого Кружка „Рідної Школи".

Заповіджені 50 долярів ам. вже надійшли і ми вже їх відібрали. На жаль, є се тільки крапля води в морі.

Хочемо Вам отсим представити важке положення Кружка і просити о як найенерґічнійшу поміч. Як Вам відомо по закупні дому не ціла ціна купна зістала заплачена, а остала ще до вирівнання квота **625** ам. долярів, — яку Кружок задержав на вирівнання довгів гіпотечних. На наше щастя гіпотечні вірителі довший час не зголошувалися, бо не мали ще перечислених своїх передвоєнних довгів на нову золотову валюту, але тепер наше щасливе положенє скінчилося і вже в остатних часах всі вірителі предложили Кружкови свої рахунки і зажадали платности. — Зробили вони се через нотаря і рагрозили нам скаргами судовими. На доказ правдивости того твердження предкладаємо нотаріяльне засвідчення, в якім всі довги докладно вимінені. Виносять вони понад 900 долярів (917 долярів). Є се рахунок сильно переборщений і ми з того рахунку будемо могли дещо виторгувати, — однак сума будь що будь є дуже поважна.

До сего приходять ще довги, які Кружок затягнув на відбудову дому і на закупно матеріялів, а довги ті виносять 230 ам. долярів — так що квота ся буде дуже скоро зростати, коли ми її не заплатимо, бо самі проценти законні виносять 15% — отже річно від тої суми понад 150 ам. долярів.

В сплаті тих довгів можемо числити тільки на власні сили і на Вашу **видатну** поміч.

І в себе в повіті ми заряджуємо дуже енерґічну збірку осінну, коляду на Рідну Школу і розпродаж **цеголок** на відбудову дому, які в остатних часах видали. З того жерела сподіємося більших квот, хоч, як Вам відомо, повіт наш знищений і на великі жертви годі числити. За те числимо, що Вам легко дасться між нашими земляками в Америці розпродати цеголки і длятого посилаємо Вам їх **2.000 штук** а то 1,000 штук по 20 центів — а 1,000 штук по 50 центів.

Пересилаючи Вам **цеголки** і представлення незавидного фінансового положення Кружка, Виділ має надію, що Ви, не полишаючи дотеперішних способів збирання жертв (забави, концерти і т. д.), як найенерґічнійше займетеся розпродажею цеголок і тим способом допоможете нам упорядкувати фінансовий стан Кружка.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

ДО ВСІХ ДОПИСУВАТЕЛІВ.

Просимо затямити собі:

1. — Дописі писати коротко.
2. — Виразно і читко.
3. — Лиш по одній стороні паперу.
4. — В дописях подавати лиш правдиві вісти.
5. — Писати лише про річи цікаві для усього загалу читачів, або бодай його значної части.
6. — В дописях нікого не перехвалювати без дійсної заслуги.
7. — Не лаяти нікого особисто, ані не нападати, ані не зачіпати.
8. — Не жадати звороту дописі, яку дописуватель написав за кілька мінут (коли її дуже потребує, може у себе оставити відпис).
9. — Не посилати „наглих" дописий з домаганнем „сейчас" помістити, бо се звичайно тільки показує, що дописуватель опізнився і хоче, щоб редакція се надолужила.
10. — Не присилати до редакції стихів і поезій недочадних щодо форми, або безвартних щодо змісту; а до того й не жадати звороту таких віршів.

Ред. „Свободи"